

Uru ngai etikirighi Jeimis ghe pitiela **Inangari emuemua**

Oroi ila tau ngalomasaanga atoa la nannaa va Jeimis kateva tana nengane Iesu. Ia namuu ia elome ta tau ngaisesoa ngatoa eJerusalem (Apostolo 15; Galaisia 2:9). Uru ngai etikirighi oia ghe pitiela eaauliaa oroi voto tale tokatokaaita nau ita aimuli tee Karisto.

Tani kila amuemua

Aitiutiu tale inangari, me niapasunga tale nitootoonga 1:1-27

Lo atoa karika righi peiira, me niparruu 2:1-26

Nisama raarangisana 3:1-4:12

Nitootoonga tale viliki veu 4:13-5:6

Nitingina akorokorongana, nilooloo sae, me airuuruu tale uru ngai etikirighi 5:7-20

¹ Aghi Jeimis, kapuna tau ngai nongonongo anna ieghi God me Vau ngepona ateva Iesu Karisto.

Apitipiti atu etaimim kasangaulu ghalua (12) ararimangali nge Israeli am tokatoka reerekataa see tale mene kasina patunganua.

Masi nau eteva etaimim.

Nitootoonga eaasarasarakanaita

1:1: Mat 13:55; Gal 1:19; Apos 15:13; 1 Pita 1:1.

² Kapughu etoa, nimasimasi eteva namungaili ia epasu etaimim nau am ghaa ase nitootoonga,

³ poli am kilakila va nau ita apala nitootoonga tale aikaiaaita egheelei nitingina akorokorongana ateva.

⁴ Tani tam ruu tani tingina akorokorongana etani ruu uunguaane etaimim me aue am matuenna me am ghulughuluena me karika aue am tukuna tale righi ase voto.

⁵ Arova teva etaimim etuutukuna tale masi alomasaanga kanna God, ekolomi God. God emasimasieili tani tau lao me karika etautau mae tale nisessaia me tani ului gheeleiaaita sesa, me aue etau lao masi alomasaanga etana.

⁶ Me nau eteva ukolomi, uaiesoaa me karika emene ghalua nannaam, poli lo ateva eghaaghala nannaane nonginaaili kotoo ateva elamana kuukuu eteva ekuukueinie see.

⁷ Ia o ase taumattu ngateva karika emene nnaa va aue eghaa righi voto ta Vau ngepona ateva,

⁸ poli nannaane ase taumattu ngateva o eghaaghala me karika eaatoka tuu nannaane tale voto egheelei.

⁹ Lo atoa kapuna iem God me karika peiimim, am masimasi poli tale taataraane God, ararim ataei iaaili epona.

¹⁰ Me lo atoa tue peipeiena iem, am masimasi poli am tokatoka euu, poli aue am kapa nongina ueli palaoa ngateva emammate.

¹¹ Nau sinaka ateva esaesae, mallangina ateva elallangia me palaoa ngateva ekaakatuu me

masi taataraane esessa. Tue peipeiena ateva aue ekapa avalua o nau eteva egheelei uunguaane.

¹² Aue emasinaaili ta taumattu ngateva etiitingina akorokorongana tale nitootoonga, poli nau nitootoonga eruu, aue eghaa kou nguru maulue ateva tokatoka liu ia, God ghe auliaala inangari nialokoi ta lo atoa la aielousieinia.

¹³ Arova nitootoonga eghaaiem, karika teva emene ue va, “God etootoongainieghi.” Ta voto sesa karika etootoonga God, me ia karika egheelei nitootoonga ta teva.

¹⁴ Ta ninanna sesa etaita egheelei nitootoonga me eghaaghaita lao tale voto sesa arova ivia ateva.

¹⁵ Nau eteva sesa ninanna ange tokala, eaal-lutu sesa voto, me nau sesa voto epiipinosa anamuu, eluulutuaa nimate atae.

¹⁶ Kapughu etoa, isaa o voto erau kameam.

¹⁷ Isaa akapaaili masi voto me voto ghulughulu-ena ekasukasu epona liu. Ekasukasu me esiosio etaita ta Tamaita ngepona liu eteva ghe gheleila mallanga atoa me karika eaikolikoliaa nongina tootoo ateva.

¹⁸ Tale aloaloannaane ghe alututala tale inangari koronna me aue ita rooroo tani taumattu niaitiutiui tale isaa akapaaili voto ghe gheleila.

Tani nongo me ghelei

¹⁹ Masi kapughu etoa, am nnaa parasi inangari toko va, am akapaaili am kila tani otu parasi talingaimim tani nonganongo me am rau mene ailuilui tani sama me tani sessai.

20 Ta sessaiaa taumattu karika aue ghelei righi voto va eghulughuluena ta matane God.

21 Liuna avalua o me am ruu tani ghelei sesa me tani annaa saasakiaa ta mene kateva, me am siuua nannaaimim me am ghaa inangari laghe auliaala etaimim erooroo tani asaangiem.

22 Am rau nim mene nongo inangari me karika am ghelei voto eaauliaa. Arova am ghelei evalua o, am nim kamekameam.

23 Lo ateva enonganongo inangari me etam gheelei, nonginaaili taumattu ngateva etaatara taataraane tale ghalasi eteva,

24 me nau eruuruu tani taatara, me ekasukasu, arovaea ta eaikkaluaa taataraane.

25 Me lo ateva etam ghaaghhaa velu matane tale isaa o inangari nipaopao ghulughuluena egheeleia karika ekaakaravusu tale ssavoto me nimate, me karika eoghioghi vulu isaa o voto, me karika eaaikkaluaa voto ghe nongola me ghe tarala, ta egheelei, niarangise aue etoka tale voto egheelei.

26 Arova teva eue va tau nikkauua ia me karika eaitara ngamasina ramuramuti paana ateva, enim kamekamea me unna nikkauua egheelei nim peisaane.

27 Llo nikkauua God Tamaita ia ealoanna me eghaaghhaa va raarangisana me masina isaa avalua toko: tani sausi aliki raue vulu etoa me vause raue vulu etoa nau nialousi eghaaghaila, me am rau mene tau velu gheeleiaa kosa ateva va eghelei saasakieinam.

2*Karika masina tani aimassiaa*

¹ Masi kapughu etoa, poli ita aiesoaa ta Vau ngepona ateva Iesu Karisto iaaili epona, liuna avalua o me am rau mene aimassiaa.

² Arova teva taumattu emae nongina am velu-velu eitauua me eaasae ringi gheelei tale gol me eaasae tee masi ghinna, me teva llo tee karika righi peina me ghinnanina sesa ghele kipi tee sso,

³ me arova utara kkai nonga lo ateva emolu-molu emasina me ughele ue etana va, “Masi aitokatokam ateva toko,” me ughele ue ta lo ateva karika peina va, “Utingina lao too,” o “Utoka sio tapaa kosa,”

⁴ karika ukilakila va angu aaimuli tee tani ghelei niaisakei tani pola taumattu tale ale manga ateva tale ninannaa karika masina?

⁵ Am nongo, masi kapughu etoa, God ghe suietoongaala lo atoa karika peiira tale kosa ateva oia va la tue peipeiena tale niaikaaiaa me la ghaa niarangise tale ararimangalina ateva God, ghe auliaala inangari nialokoi ta lo atoa la aielousieinia.

⁶ Me karika, ta am taatara lo atoa karika peiira va peisaane ila. Karika am kilakila va tue peipeiena atoa la tautauem sio euu tani ghelei voto maate etaimim? Me karika am kilakila va la ghaaghaaiem tani laoainam tale liu niaisakei?

⁷ Karika am kilakila va ila la tani aattara tani auliaa saasakiaa teeiem lo atoa masi ararina ateae Iesu etaimim?

8 Arova am tani aitaraa kanna inangari nipaopao Iesu kingi ia tale Uru ngai Manga ateva eue va, “Uaielousiaa lo ateva etokatoka akalakalangina etam nongina uaaielousieinio,” am gheelei masi voto.

9 Me arova am aimassiaa, am gheelei voto sesa, me inangari nipaopao eghelei niaiskei etaimim va karika am aaimuli tee voto masina.

10 Poli arova lo ateva eaimuli tee isaa akapaaili inangari nipaopao me kateva nonga ia ange tam aimuli teeielo, ange ghelei saasakia ngakapaailila inangari nipaopao.

11 Poli God ghe uela va, “Karika umene lai sari kateva vausenna ateva,” ghe ue teela va, “Karika umene aiuvi emate.” Me arova utam lai sari kateva vausenna ateva me uaaiuvi emate nonga, angu ghelei saasakiaala inangari nipaopao.

12 Am ppooaa me am ghelei nongina lo atoa aue la aisakei tale inangari nipaopao poli isaa o llo, aue egheleiem me karika aue am karavusu.

13 Poli llo niaiskei karika righi nialousiusi etana, aue eghaa lo ateva taumattu karika eaalou-siusi, me nialousiusi aue eapala niaiskei.

Niaikaaiaa me niuungu

14 Kapughu etoa, arova teva taumattu eue va eaikaaiaa, me karika righi masi niuungu egheelei, karika aue esausia. Am annaa va ase niaikaaiaa ngateva o aue easaangia?

2:8: Mat 19:19; Gal 5:14. **2:9:** Diut 1:17. **2:10:** Lev 19:37; Nam 20:7-12, 24; Mat 5:19. **2:11:** Eks 20:13-14; Rom 13:9. **2:12:** Gal 6:2; Jms 1:25; 1 Pita 2:16. **2:13:** Mat 5:7; 18:32-35.

15 Arova teva tuem me nengam etuutukuna tale
ghinna eaaloanna me inana tani nama ta kateva
kateva nau,

16 me teva etaimim ghele ue etana va, “Kasula
tale luei me laa ghasae ghinna me uaanasa, me
unamanama me essoio,” me karika eglelei righi
voto tani sausia, am annaa va saa righi masi voto
aue elutu?

17 Tale isaa o ase salana me arova niaikaaiaa
karika elaoalao tee niuungu, isaa o niaikaaiaa nim
matena.

18 Me kateva aue eue va, “Unem niaikaaiaa?”
Me aghi aue aue va, “Auungu. Uapasunga unem
niaikaaiaa karika niuungu etana me aue aghapa-
sunga aikaiaaghi tale voto auungu etana.”

19 Uaaiesoaa va kateva nonga ia God ateva?
Masi ninannaa ia! Me raroai tee atoa la
ghaaiesoaa me la reterete.

20 Alokapakapa ateva, uanna va aghapasunga
va niaikaaiaa karika elaoalao tee niuungu, nim
peisaane?

21 Vaalua tuvuita ateva ta Abraham ghe ghu-
lughuluuenala ta matane God? Poli voto ghe
gheleila nau ghe alokoi saela natuna ta Aisiki tale
liu nighelei aiaavusuvusuena ateva tani tauela ta
God.

22 Utara va, unna niaikaaiaa me voto ghe
gheelei ghe kasukasu eitauaa. Me unna niaikaa-
iaa ghe masinala tale voto ghe gheleila.

23 Me inangari tale Uru ngai Manga ateva
ghe koronnala nau ghe uela va, “Abraham ghe

atokala tuutulina ta God, liuna avalua o me God ghe aseala va ia ghulughuluena ia,” me laghe kolokoloa va kapuna ia God.

²⁴ Am tara va taumattu ngateva eghulughuluena poli voto egheelei, karika va eaikaaiiaa nonga.

²⁵ Nim nongina Reiab aipae taita ia me God ghe aseala va ghulughuluena ia tale voto ghe gheleila nau ghe aitaraala tau lloua akilakila atoa me ghe apasungaala katikirighi ppae salana me laghe usilainiela.

²⁶ Nongina taumattu ngateva karika eaainoana, matena ia, liuna avalua o me arova niaikaaiiaa nonga me karika righi niuungu, isaa tee o voto matena.

3

Tani aitara ngamasina ramuramuti paa ateva

¹ Kapughu etoa, erau mene oroi iem lo atoa am anna va am tau ngai aapasunga, poli am kilakila va lo atoa ita aapasunga, aaisakeiaaita aue la tani kutumi emasina.

² Ita akapa ita gheelei asease voto sesa. Me arova teva taumattu etam gheelei voto sesa tale poppoaaane, ia ghulughuluena ia me egheelei runga ngamasina akapa vilikina.

³ Nau eteva ita aasae tau lao biti eteva tale paa ooso ateva tani alooia kona eaa ita anna va elao, ita gheeleia va ia akapa ekirie see nongina ita aloanna. ⁴ Ita mene tara kateva aimatoongana tale anua ateva. Arongona ta namuu ia me kinatama kuukuu eteva ekuukuuueinia, kapteni

eteva enim aloalooa tale aialoaloo atiulu ghau-naaili ia.

⁵ Nonginaaili ramuramuti paa ateva ghauna ia tale vilikiita me eaasake va erooroo tani ghelei kinatama voto. Gharighi kuraa erooroo tani ata teva kinatama tuvui.

⁶ Ramuramuti paa ateva tee kuraa ia, tanganeira ia sesa voto atoa. Etokatoka elome tale mene kasina voto tale vilikiita tani ghelei saasakiaa taumattu ngateva me eaatoka maa-mauluaane akapa tale kuraa ateae me eGehenna eaarokoti kuraa ateae etana.

⁷ Taumattu ngatoa la rooroo tani ghelei isaa akapa ase ghaata kkena me ghila me llo erarraa me voto elamana la rooroo tani gheleila la matukkale me la ghitarainila

⁸ me karika teva taumattu erooroo tani ghelei ematukkale ramuramuti paa ateva poli sesa ia, me karika erooroo tani matua atoka, me ia pasu ia tale voto kaale erooroo tani kaali emate tau-mattu.

⁹ Tale ramuramuti paa ateva ita tautau sae Vau ngepona ateva Tamaita ia, me ie nonga o ramuramuti paa ateva ita kaakasikiena taumattu etana, ila tee lo atoa tootoona ila God.

¹⁰ Tale ie nonga o paa ateva nitau sae me nikasikiena ekupikupi ghoa. Kapughu etoa, karika emene isaa avalua o.

¹¹ Am annaa va manu maraange me manu uelane lalu rooroo tani akala nonga tale kateae mata ngateo?

¹² Kapughu etoa, am annaa va fig ataeai ia erooroo tani kuneaa oliv, o uasa uaeni erooroo tani kuneaa righi ue fig? Mata ngateo ataeai uelanna ia karika erooroo tani ghelei righi manu va emaraange.

Alomasaanga ekasukasu epona liu

¹³ See alomasaanga nannaane etaimim? Eapasinga tale masi niuungu egheelei tale nisiuua ninannaa.

¹⁴ Me arova nissa tee kateva poli ia ange apalaiola me nikuruuetuna etokatoka tale urunguitaniimim, am rau mene aasakeaa isaa o voto ta am rau mene ghelei nikamekame tale voto koronna.

¹⁵ Isaa o ase ninannaa karika ekasukasu epona liu, ta pei tale kosa ateva me karika emaemaetaka Spiriti eteva, ta kanna Satana.

¹⁶ Nau usessa tee kateva poli ia ange apalaiola me ukuukuruuetuna, aue utara va voto eaaikasakasaliaa me asease voto sesa aue elutu.

¹⁷ Me alomasaanga ekasukasu epona liu, mata ngemua ateva voto etana, raarangisana, me ealoanna luei eteva, me enannaa mene kateva, me tani nongo mene katoa, me pasu ia tale nialousiusi me masi uenenna, me karika niaimas-siaa etana me karika ekamekame.

¹⁸ Tau ngai ghelei luei etoa la pasapasa luei, me la mukemuke voto ghulughuluena.

4

Am tau ekapaiem lao ta God

¹ Sa ateva egheeghelei niaitunna me niaikiso

elome etaimim? Karika am kilakila va ekasukasu tale aloannaaimim eaaiuvii tee masi ninannaa tale urunguitaniimim?

² Am aaloanna voto me karika am ghaaghaa, liuna avalua o me am aaiuvii emate. Am sassaii me karika am rooroo tani ghaa voto am aloanna tani ghaa. Am aikiso me am aiuvii. Karika am ghaaghaa poli karika am kookolomi God.

³ Me nau am kokkolomi, karika am ghaaghaa, poli am kokkolomi tale sesa ninannaa, poli nau aue am ghaa aue am uunguaa tale aloaloan-naaimim.

⁴ Am tau ngai lai sari etoa! Karika am kilakila va tani aikapukapuaa tee kosa ateva nitau ngai ssateena ia God? See io ualoanna va kapuna io kosa ateva, io aue utau ngai ssateena io God.

⁵ Am annaa va voto Uru ngai Manga ateva ghe auliaala va karika righi malloeanina? Eue va, “God eannangaili arova ita aimulusi teeia, me enannaa saasakiaa tee spiriti eteva ghe atokaiela ta ngetaita arova eusilaa uunguaa kosa ateva.”

⁶ Me God etautau mae oroieili maamasinaane etaita. Liuna avalua o me Uru ngai Manga ateva eue va,

“God karika poi ealoanna lo atoa la tautau sae nannaaira
me etautau lao maamasinaane ta lo atoa la siosioaa nannaaira.”

⁷ Liuna avalua o me am tau ekapaiem lao ta God. Am rati namu ngateva ta raroai etoa me aue eroo tani ilou vuliem.

8 Am lao akalakala ta God me aue emae akalakala ta ngetaimim. Am tau ngai ghelei ssavoto atoa, am ghelei eraarangisana maa-mauluaaimim, me lo atoa eghaaghala nan-naaimim, am ghelei eraarangisana urunguitani-imim.

9 Am alousiusi me am ngala. Me am lo atoa am kangkanga nau ghaine, am ruu tani kanga me am ngala me am ruu tani masimasi, me am alousiusi.

10 Am siuaa nannaaimim ta matane Vau ngepona ateva, me aue easaesae arariimim.

11 Kapughu etoa, am rau mene auliaa saasakiaa tee mene kateva. Lo ateva eauliaa saasakiaa tee teva tuena o nengane nonginaaili va egheelei niaiskei etana, me arova eghelei evalua o eaauliaa saasakiaa tee tale inangari nipaopao me egheelei niaiskei etana. Me arova ughelei niaiskei tee tale uunguaa inangari nipaopao, me karika uaimuli tee, nonginaaili va io tau ngai ghelei niaiskei io.

12 Kateva nonga etautau mae inangari nipaopao me egheelei niaiskei. Ie nonga erooroo tani asaangi me tturuu. Me io see etam me vara ughelei niaiskei ta lo atoa la tokatoka akalakalangina etam?

Tani aasakeaa nimanaa

13 Am nongo, lo atoa am ue va, “Ghaine o nimanaa ita lao tale teva masaliki taatara me ita laa toka kateae ninamanama, me ita ghelei niuungu tani ghaa viliki veu.”

4:8: Sek 1:3; Mal 3:7; Ais 1:16. **4:10:** Job 5:11; 1 Pita 5:6. **4:12:** Rom 2:1; 14:4. **4:13:** Luk 12:18-20.

¹⁴ Me karika am kilakila sa ateva aue elutu nimanaa. Vaalua tale maamauluuaaimim? Nim nonginaaili asu emaemae karika masau me ekapakapa.

¹⁵ Me masina arova am nim ue va, “Arova aloaloannaane Vau ngepona ateva aue ita toka me ita ghelei llo voto.”

¹⁶ Am tautau sae nannaaimim me am aasake. Isaa akapa o ase niaasake sesaaili.

¹⁷ Liuna avalua o, lo ateva ekilakila voto masina tani ghelei me etam gheelei, egheelei voto sesa.

5

Tue peipeiena atoa aue la ghaa aipoliira sesa

¹ Tue peipeiena atoa am nongo! Am alousiusi me am ngala, poli voto sesaaili ange maemae etaimim.

² Peiimim oroi ange maamarokase me ane ateva enamanama ghinnaniimim.

³ Uneimim gol me silva ange rorroso, me rorosoaaира аue aulia ngaotuem tale nau niaiskei, me aue enama vilikiimim arova kuraa atae. Am ghe atoka aitauaala peiimim tale llo nau airuuruu.

⁴ Am tara! Aipoliira taumattu ngatoa am ghe tam polilala nau laghe uungula etaimim ange kolokolo anamuу sae ta Vau ngepona ateva, me kolokoloaaира lo atoa la mukemuke Vau ngepona ateva sarasarakanaili ia ang ghe nongola.

⁵ Am ghe tokatoka tale kosa ateva tale masi nitoka, me am ghe kuukruetuna tee masi

tokatokaaimim, me am ghe mmoro teela nina-manama nonginaaili ghaata kkena ange ghaala nau eteva la uvi ematela.

⁶ Lo atoa taumattu ghulughuluena ila, am ghe aaliu teeila va laghe gheelei sesa, me am ghe uvi ematela llo taumattu karika ghe gheleila isaa o voto. Me karika toa laghe liula voto am ghe ghelei teelala.

*Ita rau mene mangoo nau ita ghaagħaa
nimmarikana*

⁷ Liuna avalua o, kapugħu etoa, me am rau mene mangoo tani toitoi lamosina ta Vau ngepona aue emae. Am tara vaalua tau ngai ghelei utana ateva etoitoi va kosa ateva esausi tani ghelei me umana voto ekuneaa masi voto me vaalua etam maamangoo tani toi vaoo ateva.

⁸ Am tee am rau mene mangoo me am tingina akorokorongana, poli maemaeaane Vau ngepona ateva ange aakalakalaa.

⁹ Kapugħu etoa, am rau mene ainguunguuaa tee mene kateva ta am rau aisakei, poli tau ngai ghelei niaisakei eteva etiitingina ta paa ngat-mana.

¹⁰ Kapugħu etoa, am anna ngamasina uun-guaane nitam mangoo tale nimmarikana, me am annaa propete atoa laghe aippooa tale ararina ataeae Vau ngepona.

¹¹ Am kilakila va ita taatara va niarangise tale lo atoa la tiitingina akorokorongana tani toitoi. Ngam ghe nongola vaalua Job ghe tam oghi vulula tani aiesoaa ta God, me ghe tarala sa ateva Vau

ngepona ateva ghe tauue lao sio tale airuuruu. Vau ngepona ateva pasu ia tale nialousiusi me eaaloanna tani aisausiaa.

¹² Me tale voto akapaaili, kapughu etoa, am rau mene ue va, “Arova akamekame, lo ateva epona liu eattara mataneaghi,” o, “Arova akamekame, lo ateva eaaitaraa kosa ateva eat-tara mataneaghi,” o mene righi ase voto. Llo erooroo va, am ue va “ue” etana, am ue va “ue” etana. Me llo karika, am ue va “karika” etana, God erau ghelei niaiskei etam.

Nilooloo sae tale niaikaaiaa

¹³ Lo ateva etaimim etokatoka tale nau sesa, erooroo tani looloo sae. Me lo ateva emasimasi euei righi kkinari tani kkauua God.

¹⁴ Lo ateva etaimim eiisiki, ekolo elda ngatoa tale ale manga, me la looloo sae etana me la kao oeli tale ararina atae Vau ngepona ateva.

¹⁵ Me nilooloo sae tale niaikaaiaa aue eghelei emasina tau ngisiki eteva, me aue Vau ngepona ateva etotua, me arova ghe gheleila righi sesa voto, God aue ekkaluaa.

¹⁶ Liuna avalua o me am aulia ngaotu sesa gheeleiaaimim ta mene katoa me am looloo sae ta God mausi mene katoa, me aue am masina. Unna nilooloo sae ghulughuluena ateva taumattu sarasarakananaili me erooroo tani ghelei voto.

¹⁷ Elaija nim taumattu ia nongina ita me ghe nim looloo saela va erau mene vaoo, liuna avalua o me ghe tam vaoola ghe roola kotoluae ninanama me ghaonomo ulana.

18 Ghe mene looloo saela me epona liu ghe tau
sio mae vaoo ateva me kosa ateva ghe apinosala
voto laghe pasapasa.

19 Kapughu etoa, arova teva etaimim eoghi vulu
voto koronna me lo ateva emene ghaa oghie mae,

20 etani kila va, see ia lo ateva emene ghaa
oghi lo ateva sesa gheeleiaane, me eoghi vulu
salana sesa, eaasaangia tale nimate me eaakou
oroiannaaili sesa voto.

**Mussau-Emira Bible
Portions of the Holy Bible in the Mussau-Emira
Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Mussau-Emira
long Niugini**

copyright © 2006, 2008, 2013, 2016, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mussau-Emira

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 13 Dec 2023

9cadc943-c245-5983-a663-5b2655bf0449